

Kartuzy, 7 lipca 2023 r.

Pan
Piotr Uściński
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Rozwoju i Technologii
Pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze

Opinia do projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie wyceny nieruchomości.

W imieniu Zarząd Związku Miast Polskich, przekazuję **pozytywną** opinię do przedmiotowego rozporządzenia, **pod warunkiem** uwzględnienia niżej wymienionych uwag:

1) § 40. 1.

Przy określaniu wartości nieruchomości dla ustalenia odszkodowań albo opłaty, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1, ust. 3 i 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977), a także dla ustalenia ceny wykupu, o której mowa w art. 36 ust. 1 pkt 2 tej ustawy przyjmuje się jej stan z dnia wejścia w życie planu miejscowego lub jego zmiany. Nie uwzględnia się części składowych tej nieruchomości.

Wnioskuje się o usunięcie z treści § 40 ust. 1 Projektu Rozporządzenia w sprawie wyceny nieruchomości zdania: „Nie uwzględnia się części składowych tej nieruchomości.”

Uzasadnienie

Wyłączenie części składowych nieruchomości z wyceny do celu ustalenia odszkodowania lub opłaty planistycznej wykracza poza delegację ustawy o gospodarce nieruchomościami, ponieważ określa zakres wyceny w sposób sprzeczny z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977). Wniosek taki wyprowadzam z literalnego brzmienia przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz z dostępnego orzecznictwa.

Przepisy art. 36 i 37 ustawy odnoszą się do nieruchomości, a nie do terenu, czy też wprost do gruntu. Z wypracowanego na tle tych przepisów orzecznictwa wynika wprost, że definicję nieruchomości w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym należy odczytać zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 z późn. zm.).

Por. wyrok z 20.09.2005 r., I OSK 41/05, LEX nr 194734, w którym Naczelny Sąd Administracyjny wypowiedział się następująco: „ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym, opłatę o jakiej mowa w art. 36 ust. 3, wiąże ze wzrostem wartości nieruchomości spowodowanym uchwaleniem lub zmianą planu zagospodarowania przestrzennego. Nieruchomość to zarówno grunt jak i jego części składowe trwale z gruntem związane jak np. budynki, drzewa, rośliny, Mówiąc zatem o wartości nieruchomości należy mieć na uwadze nie tylko wartość gruntu ale też i jego części składowych. (...) Podzielić tu należy stanowisko wyrażone w skardze kasacyjnej, że czynniki wymienione w art. 154 ust. 1, o którym wyżej mowa, musi rzeczoznawca majątkowy brać pod uwagę przy ustalaniu wartości nieruchomości. Jednym z tych czynników jest stan zagospodarowania nieruchomości.” (podobne stanowisko w: postanowieniu NSA z 20.11.2018 r., I OSK 287/17, LEX nr 2946167).

Zgodnie z art. 46 k.c. nieruchomościami są części powierzchni ziemskiej stanowiące odrębny przedmiot własności (grunty), jak również budynki trwale z gruntem związane lub części takich budynków, jeżeli na mocy przepisów szczególnych stanowią odrębny od gruntu przedmiot własności. Do części składowych gruntu zaliczyć natomiast trzeba w szczególności budynki i inne urządzenia trwale z gruntem związane, jak również drzewa i inne rośliny od chwili zasadzenia lub zasiania (art. 48 k.c.). Do części składowych nieruchomości należą ponadto prawa związane z jej własnością (art. 50 k.c.). Ustalenia planów miejscowych odnoszą się zatem do nieruchomości funkcjonujących w polskim porządku prawnym we wszystkich jej formach: nieruchomości gruntowej, budynkowej i lokalowej.

W wyroku z dnia 17.12.2008 r., I CSK 191/08, LEX nr 484726, Sąd Najwyższy dopuścił możliwość zgłaszania planistycznych roszczeń odszkodowawczych przez właściciela nieruchomości lokalowej, wskazując m.in.: „Ograniczenie możliwości korzystania z lokalu mieszkalnego w postaci nadmiernego zacienienia może prowadzić do obiektywnego obniżenia jego wartości, a tym samym wartości całej nieruchomości i w konsekwencji powodować szkodę jej właściciela. Użyte w art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy z 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym pojęcie "rzeczywista szkoda" obejmuje niewątpliwie także obiektywny spadek wartości nieruchomości wynikający z uniemożliwienia lub istotnego ograniczenia możliwości korzystania z niej w dotychczasowy sposób, na skutek wydania decyzji o warunkach zabudowy.”

Zgodnie z art. 6 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego kształtują, wraz z innymi przepisami, sposób wykonywania prawa własności nieruchomości. Zakres uprawnień właściciela nieruchomości określa art. 140 k.c., który wskazuje, że „w granicach określonych przez ustawy i zasady współżycia społecznego właściciel może, z wyłączeniem innych osób, korzystać z rzeczy zgodnie ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem swego prawa, w szczególności może pobierać pożytki i inne dochody z rzeczy. W tych samych granicach może rozporządzać rzeczą.” Zakres uprawnień właścicielskich odnosi się zatem pełnego stanu zagospodarowania nieruchomości i kształtowany jest między innymi przez postanowienia planów miejscowych. Por. H. Izdebski, I. Zachariasz [w:] A. Fogel, M. Leszczyński, R. Suwaj, H. Izdebski, I. Zachariasz, Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne. Komentarz, Warszawa 2023, art. 6.

Skutki planowania przestrzennego, znajdujące swój wyraz w odszkodowaniach i opłatach planistycznych, odnoszą się w myśl art. 6 ustawy do pełnego katalogu uprawnień i obowiązków właściciela nieruchomości i co za tym idzie, powinny uwzględniać pełny obraz stanu jej zagospodarowania.

Należy przy tym pamiętać o treści art. 35 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zgodnie z którym „tereny, których przeznaczenie plan miejscowy zmienia, mogą być wykorzystywane w sposób dotychczasowy do czasu ich zagospodarowania zgodnie z tym planem, chyba że w planie ustalono inny sposób ich tymczasowego zagospodarowania.” W przypadku nieruchomości o ustalonym stanie zagospodarowania może się okazać, że postanowienia planu miejscowego nie wywołają skutku w zakresie wzrostu lub spadku jej wartości rynkowej. Realizacja postanowień planu miejscowego może być zbyt kosztowna z uwagi na konieczność rozbiórki lub zbyt wysokich nakładów na zmianę funkcji istniejących obiektów budowlanych. Sytuacja taka wykluczy wzrost lub spadek wartości rynkowej nieruchomości na skutek uchwalenia planu. Wprowadzony rozporządzeniem w sprawie wyceny zakaz uwzględniania części składowych, może więc skutkować oszacowaniem kwoty całkowicie oderwanej od rzeczywistego wpływu planu miejscowego na wartość rynkową nieruchomości, w stanie na datę uchwalenia mpzp.

Nie można się ponadto zgodzić z argumentacją zawartą w uzasadnieniu do projektu rozporządzenia, że zakres odszkodowania i opłaty planistycznej można zrównać z zakresem opłaty adiacenckiej podziałowej oraz infrastrukturalnej. Opłata adiacencka podziałowa dotyczy wyłącznie związku wartości nieruchomości z podziałem działek gruntowych, gdzie czynnikiem cenotwórczym jest przede wszystkim wielkość i kształt działek (por. Wyrok NSA z 26.04.2022 r., I OSK 1477/21, LEX nr 3365701.). Przepis art. 98a ust. 1b ustawy o gospodarce nieruchomościami nakazuje sumować wartość jedynie działek nadających się do samodzielnego zagospodarowania, wchodzących w skład dzielonej geodezyjnie nieruchomości. Zakres wyceny w tym wypadku musi zostać ograniczony wyłącznie do działek gruntowych, które mogą być przedmiotem obrotu i samodzielnego zagospodarowania (por. E. Bończak-Kucharczyk [w:] Ustawa o gospodarce nieruchomościami. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2023, art. 98(a).). Odszkodowanie i opłata planistyczna odnoszą się natomiast wprost do nieruchomości bez ograniczeń w zakresie stanu jej zagospodarowania. Warto przy tym wskazać, że wyłączenie z zakresu wyceny części składowych nieruchomości ma miejsce w przepisie ustawowym, tj. akcie wyższego rzędu niż rozporządzenie. W przypadku opłaty adiacenckiej infrastrukturalnej szacowanie wzrostu wartości nieruchomości opiera się na ocenie warunków podłączenia do poszczególnych urządzeń infrastruktury technicznej lub warunków korzystania z wybudowanej drogi. Przepis art. 146 ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami nie ogranicza wprost zakresu wyceny do gruntu bez części składowych. Trzeba jednak zauważyć, że ocena wzrostu wartości nieruchomości powinna opierać się wyłącznie na czynniku warunków dostępu do publicznych urządzeń infrastruktury technicznej, a nie stanie jej zagospodarowania (por. J. Dydenko, T. Telega [w:] J. Dydenko, T. Telega, Komentarz do niektórych przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami [w:] Wycena nieruchomości. Komentarz, wyd. II, Warszawa 2018, art. 146.). Stan zagospodarowania nieruchomości pozostaje bowiem bez związku z warunkami dostępu do zrealizowanych z publicznych środków urządzeń infrastruktury technicznej (tj. uzbrojenia terenu i dostępu do drogi). Jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 27.10.2020 r., I OSK 1089/20, LEX nr 3315196, „Wybudowanie urządzeń infrastruktury technicznej wpływa w takim samym stopniu na wzrost wartości sąsiednich nieruchomości o tożsamym przeznaczeniu (np. na cele mieszkaniowe), poprawiając ich atrakcyjność poprzez możliwość dostępu np. do sieci kanalizacyjnej, wodociągowej, czy drogi, niezależnie od tego czy jedne z nich są zabudowane, a inne niezabudowane, a nawet czy w ogóle są użytkowane. Opłata adiacencka powiązana jest bowiem z potencjalną możliwością, a nie z realnym korzystaniem z wybudowanych urządzeń infrastruktury technicznej. **Zgodnie z wyrokiem NSA z dnia 7 kwietnia 2010 r., I OSK 514/09** opłata adiacencka podlega ustaleniu bez względu na to, czy właściciel nieruchomości przejawia, czy też nie przejawia woli korzystania z tych urządzeń.”

Także w tym wypadku istnieje zasadnicza różnica między opłatą adiacencką a planistyczną. Ustalenia planu miejscowego mają bowiem zasadniczy wpływ na sposób wykonywania prawa własności, tj. na przeznaczenie oraz sposób zagospodarowania nieruchomości (art. 6, art. 35 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Jeszcze w czasie obowiązywania uchylonego § 502 rozporządzenia w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu w wyroku z 31.07.2007 r., II SA/Po 211/06, LEX nr 387847, jednoznacznie zakwestionował wyłączenie z zakresu wyceny części składowych nieruchomości i wskazał na niezgodność tego przepisu z aktem prawnym wyższego rzędu, tj. ustawą, cyt. z uzasadnienia: „W tej sytuacji wyłączenie z szacunku pozostałych części składowych nieruchomości istniejących przed wejściem w życie zmiany planu nie ma podstawy prawnej. Za taką podstawę nie może być uznany § 50 ust. 1 zd. 2 powołanego wcześniej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 r. w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzenia operatu szacunkowego. Zdaniem sądu orzekającego w niniejszej sprawie, przepis ten - wyłączający możliwość uwzględnienia części składowych szacowanej nieruchomości przy określaniu jej wartości rynkowej do ustalenia opłaty planistycznej - jest sprzeczny z ustawą o gospodarce nieruchomościami, na podstawie której został wydany oraz wykracza poza granice udzielonego przez ustawę upoważnienia.”

Podobnie Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 14.12.2007 r., II OSK 1877/06, LEX nr 927614, cyt. z uzasadnienia:

„I wprawdzie zdanie drugie tego przepisu ma brzmienie: "Nie uwzględnia się części składowych tej nieruchomości", lecz w rozważaniach dotyczących wyceny nieruchomości należy uwzględnić także treść art. 37 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. (...) Przepis ten rangi ustawowej jednoznacznie uzależnia wysokość renty planistycznej od wzrostu wartości nieruchomości. A jeśli tak, to nie można przy wycenie nieruchomości pomijać elementu, jakim jest złoża kopalin, które w istotny sposób wpływają na wartość tej nieruchomości.”

Podsumowując, wejście w życie § 40 projektowanego rozporządzenia w sprawie wyceny, budzi poważne wątpliwości co do zgodności z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Biorąc pod uwagę treść art. 6, 35, 36 i 37 ustawy jak również ww. orzecznictwo, istnieje prawdopodobieństwo, że operaty szacunkowe opracowane w zgodzie z projektowanym § 40, będą kontestowane w postępowaniach administracyjnych i sądowych.

2) § 51 ust. 3.

W przypadku gdy przeznaczenie nieruchomości, zgodne z celem wyłączenia, powoduje zwiększenie jej wartości, wartość rynkową nieruchomości określa się w następujący sposób:

1) wartość działek gruntu wydzielonych pod nowe drogi publiczne albo pod poszerzenie dróg istniejących stanowi iloczyn wartości 1 m² gruntów, z których wydzielono te działki gruntu, i ich powierzchni,

2) wartość nieruchomości zajętych pod drogi publiczne stanowi iloczyn wartości 1 m² gruntów o przeznaczeniu przeważającym wśród gruntów przyległych i ich powierzchni

– powiększony, na podstawie badania rynku nieruchomości, nie więcej niż o 50%.

Wnioskuje się o usunięcie ust. 3 z § 51 Projektu Rozporządzenia w sprawie wyceny nieruchomości.

Uzasadnienie

Przepisy tego paragrafu brzmią identycznie jak obowiązujący § 36 ust. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 r. w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 555).

§ 36 ust. 3 W przypadku gdy przeznaczenie nieruchomości, zgodne z celem wyłączenia, powoduje zwiększenie jej wartości, wartość rynkową nieruchomości określa się w następujący sposób:

1) wartość działek gruntu wydzielonych pod nowe drogi publiczne albo pod poszerzenie dróg istniejących stanowi iloczyn wartości 1 m² gruntów, z których wydzielono te działki gruntu, i ich powierzchni,

2) wartość nieruchomości zajętych pod drogi publiczne stanowi iloczyn wartości 1 m² gruntów o przeznaczeniu przeważającym wśród gruntów przyległych i ich powierzchni

- powiększony, na podstawie badania rynku nieruchomości, nie więcej niż o 50%.

Z uwagi zastrzeżenia jakie wywołuje obowiązujący § 36 ust. 3, należy oczekiwać, że jego treść nie zostanie powtórzona w projektowanym Rozporządzeniu w sprawie wyceny nieruchomości. Są to w mojej ocenie przepisy naruszające hierarchiczną budowę systemu prawa i w tym zakresie wykraczają poza delegację ustawową. Zarówno obowiązujący jak i projektowany paragraf rozporządzenia, wprowadzają uregulowania wykluczające zastosowanie art. 134 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Art. 134 ustawy o gospodarce nieruchomościami

4. Jeżeli przeznaczenie nieruchomości, zgodne z celem wyłączenia, powoduje zwiększenie jej wartości, wartość nieruchomości dla celów odszkodowania określa się według alternatywnego sposobu użytkowania wynikającego z tego przeznaczenia.

Przepis ustawowy jednoznacznie wskazuje, że w razie zwiększenia wartości nieruchomości poprzez przeznaczenie zgodne z celem wyłączenia, wycenę należy oprzeć a alternatywnym sposobie użytkowania zgodnym z nowym przeznaczeniem. Jednak rozporządzenie obecnie obowiązujące oraz projektowane, nakazują rzeczoznawcy majątkowemu zupełnie inną zasadę, tj. określenie wartości według dotychczasowego

przeznaczenia nieruchomości, z której wydzielono wyłączaną część lub przeznaczenia przeważającego wśród gruntów przyległych. Dopiero tak oszacowaną wartość 1 m² gruntu rzeczoznawca majątkowy powinien powiększyć o max 50% na podstawie dodatkowej analizy rynku. Wycena oparta na ww. przepisie rozporządzenia pozostanie zatem sprzeczna z art. 134 ustawy, bowiem nie dojdzie w niej do oszacowania wyłączonego gruntu według przeznaczenia zgodnego z celem wyłączenia, w razie stwierdzenia przesłanek do realizacji „zasady korzyści”. Działaniem takim nie jest z pewnością powiększenie określonej wartości o procent wzrostu wynikający z analizy rynku. Zastosowanie § 36 ust. 3 wyłącza ponadto możliwość oszacowania nieruchomości na podstawie tzw. „transakcji drogowych”, o których mowa w ust. 4.

Przepisy § 36 ust. 3 i 4 obowiązującego rozporządzenia, w zakresie wyceny według przeznaczenia dotychczasowego lub przeważającego wśród gruntów przyległych w razie stwierdzenia przesłanek do zastosowania „zasady korzyści”, zostały poddane kontroli sądowej i w części dostępnego orzecznictwa nie zdały testu na zgodność z art. 134 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 30 października 2012 r. II SA/Po 767/12, cyt. z uzasadnienia:

„(...)należy podkreślić, że przepis § 36 ust. 3 rozporządzenia zakłada odmienny sposób szacowania nieruchomości od sposobu określonego w art. 134 ust. 4 u.g.n. Zważywszy zatem na kolizję przepisów rangi ustawowej i przepisów wykonawczych Wojewoda prawidłowo uznał wyższość zapisów ustawy.

Sąd podziela również stanowisko Wojewody co do tego, iż biegły sporządzając operat szacunkowy prawidłowo zastosował metodę określoną w art. 134 ust. 4 u.g.n., przyjmując prymat tego przepisu nad przepisami § 36 rozporządzenia w sprawie wyceny nieruchomości (...).”

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 8.05.2023 r., I OSK 929/22, LEX nr 3559082, cyt. z uzasadnienia:

„Przepis § 36 ust. 4 rozporządzenia z 21 września 2004 r. w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 555) nie może być traktowany jako przepis szczególny w stosunku do art. 134 ust. 4 u.g.n. Przepis § 36 ust. 4 rozporządzenia nie może zatem wyłączyć obowiązku zastosowania art. 134 ust. 4 ugn. Poza naruszeniem zasady hierarchiczności aktów prawnych, przyjęcie takiej koncepcji godziłoby również w wyrażoną w art. 31 ust. 3 Konstytucji RP zasadę wyłączności ustawy w zakresie możliwości wprowadzania ograniczeń co do korzystania z prawa własności.”

„Przepis § 36 ust. 4 rozporządzenia z 21 września 2004 r. w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 555) nie może być traktowany jako przepis szczególny w stosunku do art. 134 ust. 4 u.g.n. Przepis § 36 ust. 4 rozporządzenia nie może zatem wyłączyć obowiązku zastosowania art. 134 ust. 4 ugn. Poza naruszeniem zasady hierarchiczności aktów prawnych, przyjęcie takiej koncepcji godziłoby również w wyrażoną w art. 31 ust. 3 Konstytucji RP zasadę wyłączności ustawy w zakresie możliwości wprowadzania ograniczeń co do korzystania z prawa własności.”

„Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, że jedyny dopuszczalny sposób wykładni § 36 ust. 3 i 4 rozporządzenia to taki, w którym ustalenie wartości nieruchomości dla celów odszkodowania następuje w oparciu o nieruchomości o przeznaczeniu drogowym w każdym przypadku, gdy cel wywłaszczenia powoduje zwiększenie wartości wywłaszczanej nieruchomości, chyba że taki sposób ustalenia wartości nie jest możliwy z uwagi na brak nieruchomości podobnych (tak również Naczelny Sąd Administracyjny w wyrokach z 5 listopada 2014 r., sygn. akt I OSK 1395/13 i z 11 kwietnia 2019 r., sygn. akt I OSK 1394/17).”

Podsumowując, projektowany § 51 ust. 3 Rozporządzenia, podobnie jak obowiązujący § 36 ust. 3, spowoduje, że opracowane na jego podstawie operaty szacunkowe mogą być kontestowane w postępowaniach odszkodowawczych co do zgodności z aktem prawnym wyższego rzędu, a konkretnie z art. 134 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Liczę, że przedstawione powyżej wnioski okażą się przydatne w dalszych pracach nad projektem rozporządzenia w sprawie wyceny nieruchomości.

Łączę wyrazy szacunku
Marek Hojciec

Pełnomocnik Zarządu
Związku Miast Polskich

Kartuzy, 7 lipca 2023 r.

Pan
Michał Gramatyka
Polskie Stronnictwo Ludowe
Ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa

Szanowny Panie Pośle

Opinia do projektu ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

W imieniu Zarządu Związku Miast Polskich, przekazuję **pozytywną** opinię do przedmiotowego projektu ustawy.

Łukasz Wybranyszczyński
Archer 4/5/5

Pełnomocnik Zarządu
Związku Miast Polskich

Kartuzy, 7 lipca 2023 r.

Pan
Paweł Olszewski
Koalicja Obywatelska
ul. Wiejska 4/6/8
00-489 Warszawa

Szanowny Panie Pośle

Opinia do projektu ustawy o zmianie ustawy o Funduszu rozwoju przejazdów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

W imieniu Zarządu Związku Miast Polskich, przekazuję **pozytywną** opinię do przedmiotowego projektu ustawy.

*Łączę z tym z załącznikiem
Marek Hijaś*

Pełnomocnik Zarządu
Związku Miast Polskich

Kartuzy, 7 lipca 2023 r.

Szanowny Pan
Marek Sowa
Koalicja Obywatelska
Ul. Wiejska 4/6/8
00-489 Warszawa

Uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego.

Sama idea ustawowego wsparcia ciężko doświadczonych przez szkody górnicze mieszkańców Trzebini jest jak najbardziej zasadna, jednakże zdaniem Zarządu Związku Miast Polskich przedłożony projekt ustawy wymaga wprowadzenia korekt w następującym zakresie:

1. Wprowadzona definicja szkody górniczej jest dalece niekompletna i siłą rzeczy sprzeczna z obowiązującym art. 144 prawa geologicznego i górniczego, który nie definiując szkody górniczej odsyła do zapisów kodeksu cywilnego. Definicja zaproponowana w przedmiotowym projekcie ustawy nie uwzględnia m.in. ruchów górotworu, które powodują pękanie ścian budynków w Bytomiu i w Wałbrzychu.
2. W przedmiotowej definicji szkody górniczej użyto potocznego, błędnego w tym kontekście, określenia „ruch”. Ruch zakładu górniczego to ściśle określone działania górnicze i ekologórnice, prowadzone wg precyzyjnego, określonego szeregiem aktów prawnych, planu ruchu zakładu górniczego. Być może Projektodawca miał na myśli ruchy górotworu – należałoby dokonać interpretacji rzeczonoego określenia.
3. Zagrożeniem dla gmin jest treść proponowanego art. 10b ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego. Trudno znaleźć uzasadnienie, na jakiej podstawie rada gminy ma, i to w tak krótkim terminie od wejścia w życie tej ustawy, określić wykaz nieruchomości objętych szkodami górniczymi. Konieczne będą badania geodezyjne i geofizyczne, a w sytuacji gdyby nie dały one jednoznacznych wyników należałoby wykonać także bardziej szczegółowych przedsięwzięć. Projekt ustawy nie określa źródeł finansowania wskazanych działań. Szkody te, szczególnie zapadliska, mogą być wywołane nie przez działające lub niedawno zlikwidowane zakłady górnicze, ale przez zapadanie się starych, często nie naniesionych na mapy, wyrobisk górniczych sprzed kilkuset lat i to bynajmniej nie po wydobywaniu węgla tylko zupełnie innych kopalin.

Pełnomocnik Zarządu
Związku Miast Polskich

Kartuzy, 7 lipca 2023 r.

Pan
Waldemar Buda
Minister Rozwoju i Technologii
Pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze

Opinia do projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii zmieniającego rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej na przedsięwzięcia realizowane w ramach inwestycji B2.2.2 „Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne” objętej wsparciem ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności.

W imieniu Zarządu Związku Miast Polskich, przekazuję **pozytywną** opinię do przedmiotowego rozporządzenia.

Łączę wyrazami szacunku
Marek Huj'sis

Pełnomocnik Zarządu
Związku Miast Polskich

Kartuzy, 7 lipca 2023 r.

Szanowny Pan
Jacek Ozdoba
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
Ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa

Uwagi do projektu rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska zmieniającego rozporządzenie w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

W imieniu Zarządu Związku Miast Polskich, przekazuję uwagi do w/w projektu rozporządzenia:

- 1) **§ 4 ust. 1 pkt 11** - proponowane zmiany należy zaopiniować pozytywnie, zastrzegając, że Projektodawca nie wyjaśnia podstaw do propozycji określenia „nie większej niż 100 mm”. Dziś Instalacje MBP dysponują sitem o wielkości oczek 80 mm. Powstaje pytanie, w jakim przypadku zatem będzie można zastosować sito o wielkości oczek 100 mm? Wątpliwości budzi także to, czy nie spowoduje to, że instalacje w celu zmniejszenia kosztów operacyjnych (frakcja podsitowa z reguły jest tańsza) zdecydują się na wymianę sit, generując przy tym koszty zakupu i tym samym przenosząc te koszty na mieszkańców. W krótkiej perspektywie zostaną poniesione nakłady, żeby w przyszłości zmniejszyć koszty. Jednak prawo odpadowe tak dynamicznie się zmienia, że nie sposób przewidzieć czy w perspektywie długofalowej takie działanie spowodują rzeczywiste obniżenie kosztów.
- 2) **§ 4 ust. 5** – należy zauważyć, że zmiana, wpisanie, czy też dodanie nowych kodów odpadów do decyzji na przetwarzanie wiąże się najczęściej z modyfikacją operatu przeciwpożarowego i aktualizacją samej decyzji na przetwarzanie. Jak pokazują dotychczasowe doświadczenia polskich Miast, zmiany te są z reguły bardzo czasochłonne. Wydaje się być słusznym, ażeby Projektodawca zdefiniował katalog kodów odpadów (np. jak ma to miejsce w obecnym rozporządzeniu).

Pełnomocnik Zarządu
Związku Miast Polskich

Kartuzy, 7 lipca 2023 r.

Pani
Marlena Maląg
Minister Rodziny i Polityki Społecznej
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa

Szanowna Pani Minister

Opinia do projektu rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie systemów teleinformatycznych stosowanych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej.

W imieniu Zarządu Związku Miast Polskich, przekazuję pozytywną opinię do przedmiotowego projektu rozporządzenia.

Łukasz Kynarski
Marek Huj's

Pełnomocnik Zarządu

Związku Miast Polskich

Kartuzy, 7 lipca 2023 r.

Pani
Marzena Okła-Drewnowicz
Koalicja Obywatelska
Ul. Wiejska 4/6/8
00-489 Warszawa

Szanowna Pani Poset

Opinia do projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania ubóstwu menstruacyjnemu i zapewnienia dostępności niezbędnych środków higieny menstruacyjnej w szkołach i uczelniach.

Idea ustawowego wsparcia kobiet w zakresie przeciwdziałania ubóstwu menstruacyjnemu zasługuje na aprobatę. Jednakże przedłożony projekt ustawy wymaga wprowadzenia koniecznego doprecyzowania fundamentalnej kwestii jego w zakresie wejścia w życie opiniowanych przepisów, tj. źródeł i kwot dofinansowania.

Niewątpliwym jest fakt, iż wprowadzenia do systemu prawnego programu wsparcia menstruacyjnego wpłynie na budżety jednostek samorządu terytorialnego (projektodawcy wskazali to także – choć bardzo powierzchownie - w proponowanych przepisach). Niepokoić może brak oszacowania kosztów zapewnienia dostępności niezbędnych środków higieny menstruacyjnej w szkołach i uczelniach. Nie określono także dokładnych skutków jakie opiniowany projekt przyniesie budżetom samorządowym.

Mając na względzie potrzebę wprowadzenia wsparcia menstruacyjnego i słuszność tego rozwiązania wskazuje się, że koniecznym jest zatem dodanie do projektowanych przepisów szczegółowego wyliczenia kosztów, oraz powiększenie części oświatowej subwencji ogólnej o kwotę ustaloną w ten sposób. Tylko tak zredagowane przepisy będą w sposób kompleksowy rozwiązywały problem zarysowany przez Projektodawcę, przy jednoczesnym zachowaniu status quo w zakresie stabilności finansowej samorządów.

*Łucja Hyman, sekretarka
march 2023*

Pełnomocnik Zarządu
Związku Miast Polskich